

**Тема. Дієприслівниковий зворот. Коми при дієприслівниковому звороті й
одиничному дієприслівникові.**

Мета:

- *навчити* учнів правильно визначати дієприслівникові звороти в реченні, правильно ставити коми при дієприслівникових зворотах і одиничних дієприслівниках;
- *розвивати* пунктуаційні навички, вміння правильно інтонувати речення з дієприслівниковим зворотом;
- *виховувати* почуття прекрасного, прищеплювати любов до природи.

Перебіг уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

1. Мозкова атака «Дієприслівник»

- Що таке дієприслівник? Ознаки яких частин мови йому притаманні?
- Яку синтаксичну роль виконує дієприслівник?
- Які ознаки дієслова притаманні дієприслівнику?
- Коли частку *не* з дієприслівниками пишемо разом?

III. Мотивація навчальної діяльності учнів, повідомлення теми, мети, завдань уроку

IV. Сприйняття і засвоєння учнями нового матеріалу

Переглянути відео, опрацювати навчальний матеріал.

<https://www.google.com/search?q=%D0%B4%D1%96%D1%94%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9+%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82&rlz=1C1SQJL ruUA832UA832&oq=%D0%B4%D1%96%D1%94%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9+%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82&aqs=chrome..69i57j69i59j69i61l2.7364j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:1f215755,vid:z-WsV-Qj-x8>

V. Закріплення навчального матеріалу

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!
У кінці дієприслівників
завжди пишеться буква
-И

Форми із суфіксом
-а (-я)(*лежа, сидя, стоя*) для
сучасної української мови
ненормативні.

Відрізняй: дієприслівники недоконаного виду
від активних дієприкметників у Н.в. (Зн.в.)
відмінку множини, які, на відміну від діє-
прислівників, відповідають на питання **які?** і
мають закінчення **-і**:
(що роблячи?) сяючи і (які?) сяючі,
(що роблячи?) сидячи і (які?) сидячі.
сяючі (дієприкметник) вогні
сяючи вогнями (дієприслівник)

утворився від
зворотнього
дієслова (-ся, -сь),
то він також має
зворотній суфікс,
але тільки **-Сь**

VI. Домашнє завдання

Вибірковий диктант

*З поданих речень виписати дієприслівникові
звороти. Вказати граматичні ознаки
дієприслівників.*

1. Сонце жбурляє пригоріці золота, *всесвітом граючи*
в росах тремких. (В.Самійленко). 2. Тополі в ряд,
леліючи красу, *шумлять собі на тім яснородорожжі*.
(А.Малишко.) 3. Джмелям і бджолам липа *платить*
мито, медовий дух, *мов світло, в світ ллючи*.
(В.Коротич). 4. Край балки, *проводжаючи потоки*,
петрів батіг *сміється синьооко*. (В.Павловський). 5.
Насвистівшись між неба синіми берегами, вітер
спати *приліг під кручами в дерезі*. (М.Самійленко.) 6.
Летять за вітром бджоли у *суцвітті*, забувши про
свої прозорі крила. (І.Драч.)